

Living Lab Utrecht - Slimme & Gezonde Stad

Pal achter het centraal station van Utrecht verrijst vanaf 2023 een nieuw stukje stad. Deze nieuwe wijk, het Beurskwartier, wordt een innovatieve, duurzame en groene aanvulling op de historische stadskern. Met bijzondere aandacht voor een schone, aantrekkelijke en vooral ook gezonde leefomgeving.

Gemeente Utrecht, provincie Utrecht, het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) en het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) werkten samen in het Living Lab om van Utrecht een 'Slimme en Gezonde Stad' te maken. Het Living Lab Beurskwartier zette drie jaar (2016-2018) in op kennisontwikkeling en innovatief ontwerpend onderzoek op het gebied van een gezonde stedelijke leefomgeving.

Via vier inhoudelijke werklijnen is hieraan invulling gegeven:

- **Klimaatneutrale en klimaatrobuuste stad**
- **Circulaire economie**
- **Duurzame en schone mobiliteit**
- **Ontwerp en inrichting (gedrag)**

3d-verbeelding omgevingsvisie Beurskwartier Lombokplein.

GROOTSTE SUCCES EEN AUTOVRIJ BEURSKWARTIER

In de totstandkoming van de omgevingsvisie is gestooid met de auto. Het aantal parkeerplaatsen, waar komen de wegen te liggen en hoe blijft het gebied leefbaar? In de eerste drie werklijnen werd duidelijk wat je kunt doen met de ruimte als je de auto weg laat: minder lawaai voor omwonenden, minder CO₂-uitstoot en vervuiling, minder ongelukken en een mooiere openbare ruimte. De vierde werklijn,

uitnodigen tot gezond gedrag, heeft gedwongen na te denken vanuit het perspectief van de bewoner en de gebruiker van de openbare ruimte; wanneer je gezond gedrag wil stimuleren moet je het zo aantrekkelijk als mogelijk maken om de gezonde keuze te maken. Deze gedachte heeft de doorslag gegeven tot het autovrij maken van het Beurskwartier: een plek waar de voetganger en fietser centraal staat.

OVERIGE VERMELDINGEN

Drie vermeldingen springen specifiek in het oog en zijn overgenomen in de omgevingsvisie.

INSPIRATIE VOOR DE OMGEVINGSVISIE BEURSKWARTIER LOMBOKPLEIN

Meer dan op eerdergenoemde werklijnen alleen is er iets bijzonders ontstaan tussen de onderzoeken en de planvorming van de omgevingsvisie Beurskwartier Lombokplein.

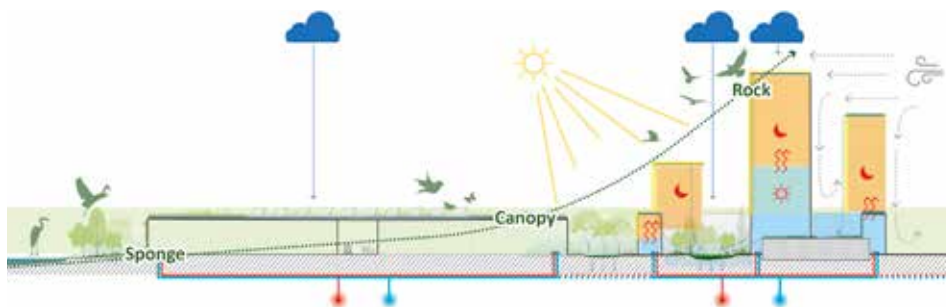
Doordat de totstandkoming van de omgevingsvisie parallel liep aan de ontwerpende onderzoeken is er een iteratief proces ontstaan, met name door de tussentijdse sessies die het Living Lab organiseerde. Steeds waren beide partijen (gemeente en Living Lab) weer een stapje verder in hun denken. Op eigen kracht, maar ook geïnspireerd door elkaar. Het Living Lab wordt een aantal keren letterlijk genoemd in de omgevingsvisie van de gemeente Utrecht en het hoofdstuk Duurzaamheid is grotendeels gebaseerd op de onderzoeken. De onderzoeken zijn integraal vastgesteld als bijlage van de omgevingsvisie door het college van B&W van de gemeente Utrecht.

HET LANDSCHAP ALS MACHINE

Dit gaat over het hergebruik van materiaalstromen (koffie, GFT, water), verwerkt in diverse kassen en een brouwerij en ten slotte het aanbod in de horeca, alles in hetzelfde gebied. Dit verhoogt de zichtbaarheid van de circulaire principes en stimuleert mensen tot een meer duurzame, circulaire levensstijl.

DE STAD ALS SPONS

Er wordt een 'hemelwatercascade' toegepast. Regenwater wordt zo hoog mogelijk, tijdelijk, opgevangen in en op gebouwen en vervolgens vertraagd afgegeven aan lager gelegen gebieden waar het wordt opgevangen, hergebruikt en geïnfiltreerd. Er vindt zo weinig mogelijk afwenteling op de openbare ruimte plaats.

ONTWERP EEN OPTIMAAL WANDEL- EN FIETSGEBIED

Mede naar aanleiding van het advies voor een optimale wandel- en fietservaring, is in de omgevingsvisie gekozen voor het opnemen van een fijnmazig en groen wandel- en fietsnetwerk dat aansluit op het stedelijk weefsel. Ontmoeting en gezond gedrag staan hierbij centraal, geschikt voor acht- én tachtigjarigen. Voor verschillende doelgroepen in het gebied zijn er relevante looproutes. Denk aan lunchwandelingen, boodschappenrondjes, avondwandelingen, aansluiting op hardlooperoutes en veilige routes naar school. En vanuit het Beurskwartier loop je gemakkelijk naar het 'rondje stadseiland'. Levendige plinten en groen maken de routes aantrekkelijk.

MEER INFORMATIE

U leest meer over het Living Lab Utrecht op slimmeengezondestad.nl/Pilotsteden/Utrecht

Overige factsheets

U kunt de afzonderlijke factsheets downloaden via slimmeengezondestad.nl/Kennisnetwerk/publicaties